

Världsarvstanken | 1

UPPDRAG / FAKTATEXT / NIVÅ 3

Världsarvstanken | 1

Världsarvstanken

Det branta och kulliga Höga Kusten bildar tillsammans med den flacka och långgrunda Kvarkens skärgård det bästa stället i världen för att uppleva och förstå landhöjningen efter den senaste istiden.

FOTO: Erik Engstro, Liselott Nyström Forsén

1.

Fundera över följande frågor. Ni kan fundera för er själva eller diskutera med varandra, men ni måste inte kunna svaren.

Ni har ungefär 5 minuter på er.

- Vad tänker du på när du hör ordet "arv"?
- Vad kan vi ärva?
- Varför ska vi bevara natur- och kulturarv?

2.

Läs texten om världsarv och världsarvskonventionen.

Kom sedan på ett sätt att visa hur världsarvssymbolen ser ut och förbered en liten presentation om varför det finns världsarv. Ni har ungefär 15 minuter på er.

3.

Presentera er världsarvssymbol för de andra och berätta om världsarv och varför de finns.

I er presentation, besvara följande frågor:

- Vilka är grundtankarna med att utse världsarv?
- Vem eller vilka har ansvar för att världsarven bevaras?
- Vad heter världsarvet som nämns i texten? Varför har det utsetts till världsarv?
- Vilka länder har gemensamt ansvar för världsarvet?

Världsarvstanken | 1

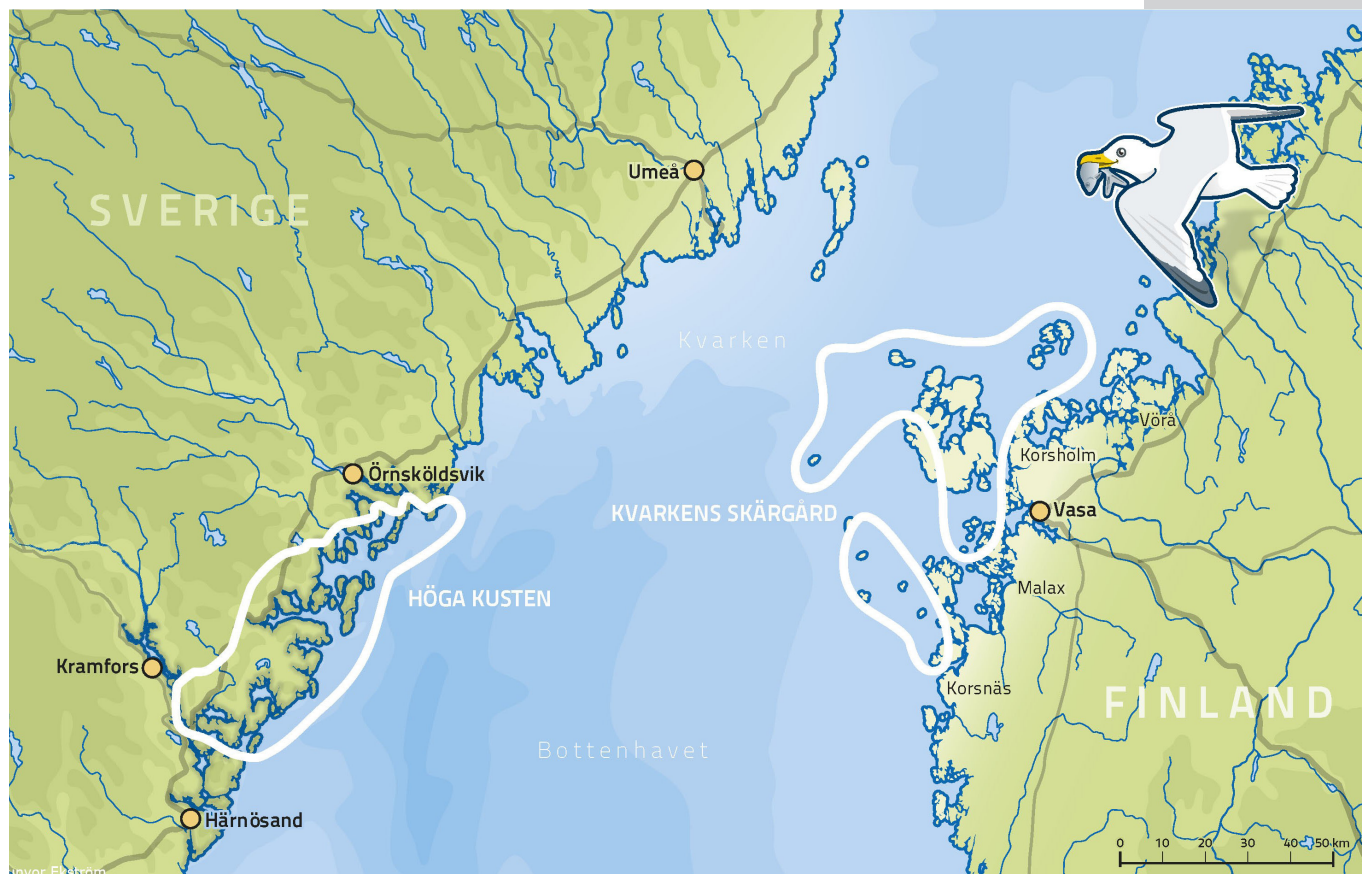
Världsarvstanken

Det finns många vackra och häftiga platser i världen. Vissa har vi människor byggt och andra har skapats av naturen. Det är viktigt att de platserna bevaras så att ni som är unga idag, och många fler generationer efter er, kan uppleva och lära er av dem. Men många av dessa platser riskerar att förstöras på grund av naturkatastrofer och konflikter. Därför finns **världsarvskonventionen**, som kan ge ett extra skydd åt värdefulla områden eller byggnader.

Världsarvskonventionen antogs av Unesco år 1972, efter att man under mer än 20 års tid uppmärksammat hot mot värdefulla kulturarv i olika delar av världen. Unesco är FN:s organ för internationellt samarbete inom utbildning, vetenskap och kultur. Genom världsarvskonventionen, eller **Konventionen om skydd för världens kultur- och naturarv**, kan platser och byggnader få ökat skydd från förstörelse. En plats kan få status som världsarv om den bedöms vara enastående och av stor betydelse för hela mänskligheten. Ett land kan ansöka om att en plats ska bli världsarv, men det är sedan Unesco som fattar beslutet. De länder som har världsarv är skyldiga att bevara världsarven och sprida kunskap om dem. Just nu finns det fler än 1000 världsarv i världen.

Cirkeln i världsarvssymbolen representerar jorden och det naturen skapat, medan kvadraten representerar kulturen och det som skapats av människan. Figuren intill heter Patrimonito ("litet världsarv" på spanska) och symboliserar de unga som kommer att ta hand om världsarven i framtiden.

År 2001 blev Höga Kusten världsarvsstatus. År 2006 kompletterades världsarvet med Kvarkens skärgård. Nu förvaltas det gränsöverskridande världsarvet av myndigheter i Sverige och Finland.

ILLUSTRATION: Gunvor Ekström

Det världsarv där ni befinner er nu heter **Höga Kusten/Kvarkens skärgård**.

Finland och Sverige har gemensamt ansvar för att bevara det. Höga kusten ligger i Sverige och Kvarkens skärgård ligger i Finland. Området har blivit ett världsarv för att det är en av de platser i världen där vi lättast kan förstå hur naturen har formats av inlandsisen. Vi kan också se många spår från inlandsisen och landhöjningen på en väldigt liten geografisk yta.

Symbolen ni ser på föregående sida är **världsarvssymbolen**. Den yttersta cirkeln representerar jordklotet eftersom världsarven är till för hela världen. Den mindre cirkeln inuti representerar de världsarv som har skapats av naturen. Fyrkanten innerst representerar de världsarv som har skapats av människan. Den lilla filuren på bilden bredvid heter **Patrimonito**. Det är världsarvens symbol som har ritats av skolelever. Patrimonito är symbolen för alla de unga som kommer att ta hand om våra världsarv i framtiden.